

FM: jūlijā pieaug pārtikas preču eksports

Publicēts: 31.01.2018.

Lai arī, salīdzinot ar šā gada jūniju, eksportēto preču vērtība ir pieaugusi par 5%, gada griezumā eksporta apjoms jūlijā palielinājās vien par 0,4%. Lai arī eksports jūlijā tikai nedaudz pārsniedzis iepriekšējā gada līmeni, tā pieauguma struktūra ir ļoti nevienmabīga.

Negaidīti patīkamu pārsteigumu jūlijā sagādājusi lauksaimniecības un pārtikas preču kategorija. Pēc astoņu mēnešu nepārtraukta krituma Krievijas noteikto sankciju ietekmē, jūlijā pārtikas preču eksporta apjoms palielinājās par 6,2% salīdzinājumā ar pērnā gada jūliju. Pieaugumu nodrošināja graudaugu, it īpaši miežu eksports. Jāatzīmē, kā jūlija mēnesī graudaugu eksporta pieaugums ir neierasta parādība, jo tradicionāli graudaugu eksports pieaug ražas novākšanas periodā - vasaras beigās un rudens sākumā. Sagaidāms, ka graudaugu eksports pieaugs arī turpmākajos mēnešos.

Lielāku devumu eksporta izaugsmē kārtējo reizi nodrošināja šogad straujāk augošā preču kategorija - mehānismi un elektroierīces, palielinoties par 8,4% salīdzinājumā ar pērnā gada jūliju. Tiesa, šo preču pieaugumu pamatā nodrošina reeksports, un atšķirībā no iepriekšējiem mēnešiem, kad pieaugumu virzīja galvenokārt telefonu reeksports, jūlijā pieaugumu nodrošināja citas elektroierīces.

Būtisks farmaceitisko produktu eksporta kāpums uz Uzbekistānu palielināja ķīmiskās rūpniecības preču eksportu par 14,1%, taču arī šis pieaugums daļēji noticis uz reeksporta rēķina.

Savukārt zemāks minerālproduktu un satiksmes līdzekļu eksports, ko galvenokārt noteica attiecīgi zemākas naftas cenas pasaules tirgos un reeksporta samazinājums, ir būtiski ietekmējis kopējos eksporta apjomus.

Tāpat jūlijā kritums fiksēts arī kokrūpniecības nozares preču eksportā par 1,0% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada jūliju, tomēr šī gada septiņos mēnešos šī nozare vēl arvien ir augoša.

Pēdējo mēnešu laikā atkal ir pasliktinājusies ekonomiskā situācija Krievijā, un sagaidāms, ka valūtas kursa svārstību rezultātā pieprasījums pēc Latvijas importa precēm turpinās samazināties. Šī gada septiņos mēnešos eksporta apjomi uz Krieviju samazinājās par 19,2% salīdzinājumā ar attiecīgo periodu pagājušajā gadā.

Pēc importa kāpuma iepriekšējā mēnesī par 5% jūlijā preču importa pieaugums ir nedaudz mērenāks, pieaugot par 2,2%. Visstraujākais importa palielinājums bijis ķīmiskās rūpniecības ražojumiem, pieaugot par 28,9%. Kā jau minēts iepriekš, reeksporta pieauguma rezultātā palielinājies arī mehānismu un elektroierīču importa apjomi par 4,5%.

Pēdējās Eiropas Centrālās Bankas ekonomikas prognozes liecina, ka eirozonas izaugsme saglabājas mērena (1,4%) un lejupvērstie riski joprojām ir būtiski, kas daļēji saistīti ar lielo attīstības valstu (Ķīna, Indija) ekonomikas attīstības tempu palēnināšanos. Lai arī minēto valstu tirgi nav ierindojami starp galvenajiem Latvijas eksporta partneriem, to ekonomiskajām problēmām var būt būtiska ietekme uz pasaules ekonomikas un citu eirozonas valstu attīstību kopumā, kas pastarpināti var skart arī Latviju.

To arī apliecina Latvijas ražojošo uzņēmumu noskaņojuma novērtējums par eksporta apjomu trešajam ceturksnim, kas pirmo reizi kopš pēckrīzes perioda ir kļuvis negatīvs. Papildus tam rubļa vērtība augustā turpināja samazināties, tādējādi uzlabojumi eksportā uz Krieviju tuvākajā laikā nav gaidāmi.

Tajā pašā laikā jāatzīmē, ka jau vairākus mēnešus pēc kārtas uzlabojas Eiropas Savienības ekonomikas sentimentā indekss. Savukārt starp Latvijas galvenajām tirdzniecības partnervalstīm indeksa straujāka augšupejošā dinamika vērojama galvenokārt ne eirozonas valstīs. Visticamāk, ka tieši eksporta pieaugums uz šīm valstīm nodrošinās kopējo Latvijas eksporta pieaugumu

turpmākajos mēnešos.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-julija-pieaug-partikas-precu-eksports>